

Rola organów, narzędzia prawne i sposób weryfikacji danych dotyczących emisji odorów we wnioskach o pozwolenie zintegrowane oraz raportach w procedurze ooś

Marcin Podgórski

Dyrektor Departamentu Gospodarki Odpadami, Emisji i Pozwoleń Zintegrowanych
Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego w Warszawie

Właściwość rzeczowa Marszałka

- 1) przedsięwzięcia i zdarzenia na terenach zakładów, gdzie jest eksploatowana instalacja, która jest kwalifikowana jako przedsięwzięcie mogące **zawsze znacząco oddziaływać na środowisko** w rozumieniu ustawy ooś;
- 2) przedsięwzięcia mogące **zawsze znacząco oddziaływać na środowisko** zgodnie z ustawą ooś, realizowane na terenach innych niż wymienione w pkt 1;
- 3) pozwolenia na wytworzenie odpadów i pozwolenia zintegrowane dla instalacji komunalnych, o których mowa w **art. 38b ust. 1 pkt 1 ustawy o odpadach** (art. 378 ust. 2a ustawy POŚ).

Rola Marszałka (1 z 2)

wydawanie/zmiana/cofnięcie **pozwoleń zintegrowanych** dla instalacji wymienionych w rozporządzeniu Ministra Środowiska *w sprawie rodzajów instalacji mogących powodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiska jako całości* (Dz. U. poz. 1169), w tym m.in. dla:

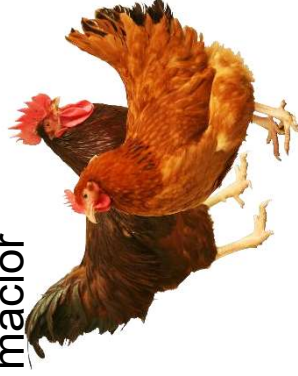

instalacji w gospodarce odpadami (...)

instalacji do chowu lub hodowli drobiu lub świń o więcej niż:

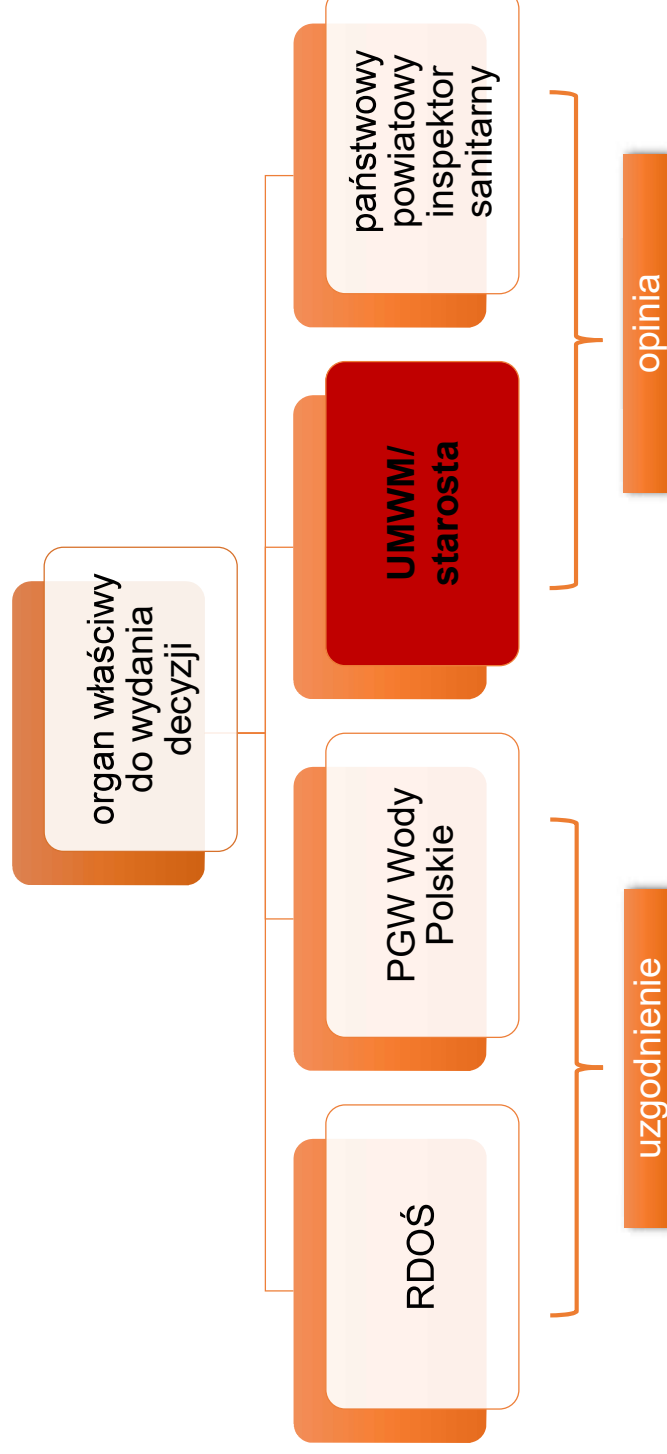
- 40 000 stanowisk dla drobiu,
- 2000 stanowiska dla świń o wadze ponad 30 kg,
- 750 stanowisk dla macior

Rola Marszałka (2 z 2)

Wydawanie **opinii** na podstawie m.in. karty informacyjnej przedsiębiorstwa (**art. 64 ust. 1 pkt 3** ustawy ooś) oraz raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko (**art. 77 ust. 1 pkt 3** ustawy ooś) w procedurze wydawania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach

Orzeczenia sądów

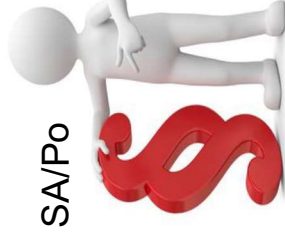

„Uzgodnienie, w przeciwieństwie do opinii, jest formą o znaczeniu stanowczym, bowiem wiąże organ administracyjny rozstrzygający w postępowaniu głównym. Treść stanowiska zajętego przez organ uzgadniający może przesądzić o treści decyzji, która wydawana jest po uzgodnieniu przez organ decydujący.”

(Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi z dnia 20 października 2011 r. II SA/Łd 810/11)

„Uzgodnienie – w przeciwieństwie do opinii - jest formą o znaczeniu stanowczym, bowiem wiąże organ administracyjny rozstrzygający w postępowaniu głównym. Opinia natomiast nie wiąże organu. Jej moc i znaczenie jest więc znacznie słabsza od uzgodnienia. Postępowanie uzgodnieniowe ma charakter akcesoryjny i jest częścią szeroko rozumianego postępowania w sprawie głównej.”

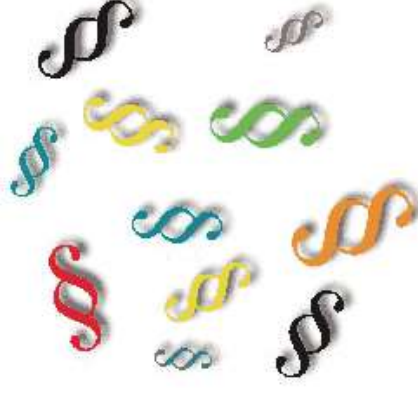
(Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z dnia 7 lutego 2018 r. IV SA/Po 292/15)

Weryfikacja danych – narzędzia prawne

- I. Dokumenty dotyczące uciążliwości zapachowej, dostępne na stronie Ministerstwa Środowiska:
  - „Kodeks przeciwdziałania uciążliwości zapachowej”, opracowany przez Departament Ochrony Powietrza i Klimatu Ministerstwa Środowiska;
  - „Lista substancji i związków chemicznych, które są przyczyną uciążliwości zapachowej”, opracowana na zlecenie Ministerstwa Środowiska przez zespół pod kierownictwem prof. dr hab. inż. Jerzego Zwoździaka.

Weryfikacja danych – narzędzia prawne

II. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. **Prawo ochrony środowiska**
(Dz. U. z 2019 r. poz. 1396, z późn. zm.):

Art. 222

1. W razie braku standardów emisyjnych i dopuszczalnych poziomów substancji w powietrzu ilości gazów lub pyłów dopuszczonych do wprowadzania do powietrza ustala się na poziomie niepowodującym przekroczeń:
  - a. wartości odniesienia substancji w powietrzu,
  - b. wartości odniesienia substancji zapachowych w powietrzu.
2. Minister właściwy do spraw środowiska, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zdrowia, określi, w drodze rozporządzenia, wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu.
5. Minister właściwy do spraw środowiska, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zdrowia, może określić, w drodze rozporządzenia, wartości odniesienia substancji zapachowych w powietrzu i metody oceny zapachowej jakości powietrza.

Weryfikacja danych – narzędzia prawne

- III. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 26 stycznia 2010 r. w sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. 2010, nr 16, poz. 87) określa dopuszczalne zawartości substancji w zależności od rodzaju instalacji, w tym m.in.:

substancja	wartości odniesienia w $\mu\text{g}/\text{m}^3$ uśrednione dla okresu jednej godziny	wartości odniesienia w $\mu\text{g}/\text{m}^3$ uśrednione dla okresu roku kalendarzowego
aceton	350	30
amoniak	400	50
ksylen	100	10
kwasy octowe	200	17
merkaptany	20	2
pirydyna	20	2,5
siarkowodór	20	5

Weryfikacja danych – narzędzia prawne

IV. Konkluzje BAT

- Decyzja Wykonawcza Komisji (UE) 2017/302 z dnia 15 lutego 2017 r. ustanawiająca konkluzje dotyczące najlepszych dostępnych technik (BAT) w odniesieniu do intensywnego chowu drobiu lub świń zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE (Dz. U. UE. L. 2017, nr 43, poz. 231)
- Decyzja Wykonawcza Komisji (UE) nr 2018/1147 z dnia 10 sierpnia 2018 r. ustanawiającej konkluzje dotyczące najlepszych dostępnych technik (BAT) w odniesieniu do przetwarzania odpadów zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE (Dz. U. UE. L. 2018, nr 208, poz. 38)

Weryfikacja danych – narzędzia prawne

Prawo ochrony środowiska i Konkluzje BAT

graniczne wielkości emisyjne (wg POŚ) – najwyższe z określonych w konkluzjach BAT wielkości emisji powiązane z najlepszymi dostępnymi technikami, uzyskiwane w normalnych warunkach eksploatacji z wykorzystaniem najlepszej dostępnej techniki lub kombinacji najlepszych dostępnych technik

Konkluzje BAT dla intensywnego chowu drobiu lub świń określają **poziomy emisji związane z najlepszymi dostępnymi technikami (BAT-AEL)** dla emisji do powietrza, które, odnoszą się do wartości masy wyemitowanych substancji przypadającej na stanowisko dla zwierzęcia w odniesieniu do wszystkich cykliów chowu odbytych w ciągu jednego roku (tj. kg substancji/stanowisko dla zwierzęcia/rok).

Konkluzje BAT dla przetwarzania odpadów określają **poziomy emisji powiązane z najlepszymi dostępnymi technikami (BAT-AEL)** dla emisji do powietrza jako stężenia (masa wyemitowanej substancji w objętości gazu odlotowego) w następujących warunkach znormalizowanych: w suchym gazie o temperaturze 273,15 K i pod ciśnieniem 101,3 kPa, bez korekty pod kątem zawartości tlenu, oraz wyrażonych w µg/Nm lub mg/Nm.

Art. 204. POŚ - ust. 1. Instalacje wymagające pozwolenia zintegrowanego spełniają wymagania ochrony środowiska wynikające z najlepszych dostępnych technik, a **w szczególności nie mogą powodować przekroczenia granicznych wielkości emisyjnych.**

Weryfikacja danych – narzędzia prawne

Prawo ochrony środowiska i Konkluzyje BAT

Art. 211. POŚ [Wymagania, jakie powinno spełniać pozwolenie zintegrowane]

ust. 3 **Wielkości dopuszczalnej emisji** określone w pozwoleniu zintegrowanym dla instalacji wymagającej pozwolenia zintegrowanego określa się **dla takich samych lub krótszych okresów i tych samych warunków odniesienia, co graniczne wielkości emisyjne**, jeżeli zostały one ustalone.

ust. 5 **W pozwoleniu zintegrowanym określa się** - dla instalacji wymagających uzyskania pozwolenia zintegrowanego - **zakres i sposób monitorowania wielkości emisji zgodny z wymaganiami dotyczącymi monitorowania określonymi w konkluzjach BAT**, jeżeli zostały one określone. W przypadku braku konkluzji BAT - można uwzględnić dokumenty referencyjne BAT, w zakresie, w jakim wykraczają one poza wymagania, o których mowa w art. 147, oraz wymagania określone w przepisach wydanych na podstawie art. 148 ust. 1.

ust. 5a. W pozwoleniu zintegrowanym można określić - dla instalacji wymagających uzyskania pozwolenia zintegrowanego - zakres i sposób monitorowania wielkości emisji w zakresie wykraczającym poza wymagania dotyczące monitorowania określone w konkluzjach BAT, jeżeli przemawiają za tym szczególne względy ochrony środowiska.

Weryfikacja danych – narzędzia prawne

Konkluzje BAT – dla intensywnego chowu drobiu lub świń

Obiekt wrażliwy - obszar, który wymaga szczególnej ochrony przed uciążliwościami, taki jak:

- obszary mieszkalne,
- obszary, na których człowiek prowadzi działalność (np. szkoły, ośrodki opieki dziennej, obszary rekreacyjne, szpitale lub placówki opiekuńczo-pielęgnacyjne),
- wrażliwe ekosystemy i siedliska

Emisje zapachów

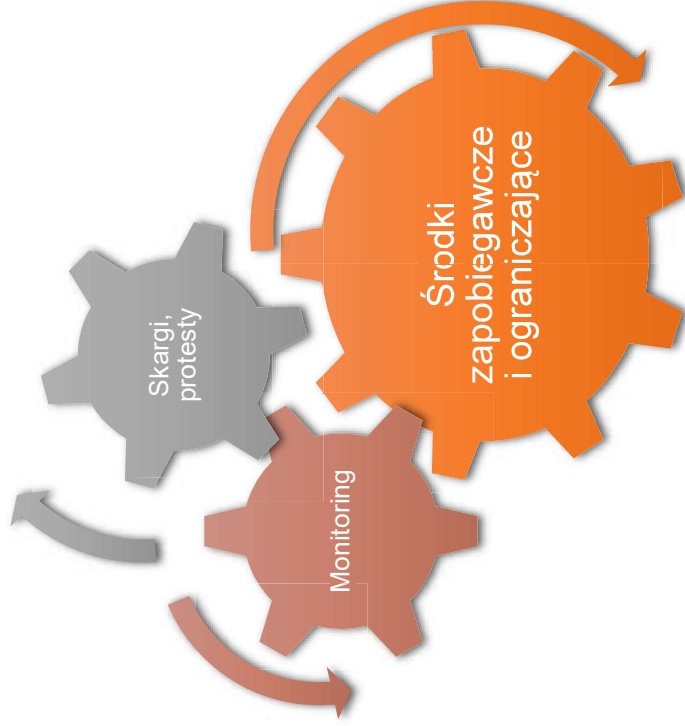
BAT 12. **PLAN ZARZĄDZANIA ZAPACHAMI** jako część systemu zarządzania środowiskowego (zob. BAT 1), obejmujący wszystkie następujące elementy:

- protokół zawierający odpowiednie działania i harmonogramy;
- protokół monitorowania zapachów;
- protokół reagowania na stwierdzone przypadki wystąpienia uciążliwego zapachu;
- program zapobiegania występowaniu zapachów i ich ograniczania mający na celu określenie ich źródeł, monitorowanie emisji zapachów (zob. BAT 26), określenie udziału poszczególnych źródeł oraz wprowadzanie środków w zakresie zapobiegania ich powstawaniu lub ograniczania ich;
- przegląd historycznych przypadków wystąpienia zapachów i środków zaradczych oraz upowszechnianie wiedzy na ten temat.

Powiązane monitorowanie określono w BAT 26.

BAT 12 ma zastosowanie jedynie w przypadkach, w których oczekuje się, że obiekty wrażliwe odczuwają dokuczliwość zapachu lub gdy jego występowanie zostało stwierdzone.

Weryfikacja danych – narzędzia prawne

Konkluzje BAT – dla intensywnego chowu drobiu lub świń

Monitorowanie zapachu

BAT 26. W ramach BAT należy regularnie monitorować emisje zapachu do powietrza.

Emisje zapachu można monitorować:

- stosując normy EN (np. z wykorzystaniem olfaktometrii dynamicznej zgodnie z normą EN 13725 w celu określenia stężenia zapachu),
- przy stosowaniu metod alternatywnych, dla których nie są dostępne normy EN (np. pomiar/oszacowanie narażenia na zapach, oszacowanie skutków takiego narażenia), można wykorzystać normy ISO, normy krajowe lub inne międzynarodowe normy zapewniające uzyskiwanie danych o równorzędnej jakości naukowej.

BAT 26 ma zastosowanie jedynie w przypadkach, w których oczekuje się, że obiekty wrażliwe odczują dokuczliwość zapachu lub gdy jego występowanie zostało stwierdzone

Weryfikacja danych – narzędzia prawne

Konkluzje BAT – dla intensywnego chowu drobiu lub świń

Poziomy emisji

BAT-AEL dla emisji amoniaku do powietrza z każdego pomieszczenia dla świń (Tabela 2.1 BAT 30)

kategoria zwierząt	BAT-AEL ⁽¹⁾ [kg/stanowisko dla zwierzęcia/rok]
lochy luźne i prośne	0,2÷2,7 ⁽²⁾ ⁽³⁾
lochy karmiące (wraz z prosiętami) w klatkach	0,4÷5,6 ⁽⁴⁾
prosięta odsadzone	0,03÷0,53 ⁽⁵⁾ ⁽⁶⁾
tuczniaki	0,1÷2,6 ⁽⁷⁾ ⁽⁸⁾

⁽¹⁾ Dolna granica zakresu związana jest ze stosowaniem systemu oczyszczania powietrza.
⁽²⁾ Dla istniejących zespołów urządzeń wykorzystujących głęboki kanał gnojowicowy w połączeniu z technikami zarządzania żywieniem górną granicą zakresu BAT-AEL wynosi 4,0 kg NH₃/stanowisko dla zwierzęcia/rok.
⁽³⁾ Dla zespołów urządzeń wykorzystujących BAT30.a6, 30.a7 lub 30.a11 górną granicą zakresu BAT-AEL wynosi 5,2 kg NH₃/stanowisko dla zwierzęcia/rok.
⁽⁴⁾ Dla istniejących zespołów urządzeń wykorzystujących BAT 30.a0 w połączeniu z technikami zarządzania żywieniem górną granicą zakresu BAT-AEL wynosi 7,5 kg NH₃/stanowisko dla zwierzęcia/rok.
⁽⁵⁾ Dla istniejących zespołów urządzeń wykorzystujących głęboki kanał gnojowicowy w połączeniu z technikami zarządzania żywieniem górną granicą zakresu BAT-AEL wynosi 0,7 kg NH₃/stanowisko dla zwierzęcia/rok.
⁽⁶⁾ Dla zespołów urządzeń wykorzystujących BAT30.a6, 30.a7 lub 30.a8 górną granicą zakresu BAT-AEL wynosi 0,7 kg NH₃/stanowisko dla zwierzęcia/rok.
⁽⁷⁾ Dla istniejących zespołów urządzeń wykorzystujących głęboki kanał gnojowicowy w połączeniu z technikami zarządzania żywieniem górną granicą zakresu BAT-AEL wynosi 3,6 kg NH₃/stanowisko dla zwierzęcia/rok.
⁽⁸⁾ Dla zespołów urządzeń wykorzystujących BAT 30.a6, 30.a7, 30.a8 lub 30.a16 górną granicą zakresu BAT-AEL wynosi 5,65 kg NH₃/stanowisko dla zwierzęcia/rok.

Weryfikacja danych – narzędzia prawne

Konkluzje BAT – dla intensywnego chowu drobiu lub świń

Poziomy emisji

- BAT-AEL dla emisji amoniaku do powietrza z każdego budynku dla kur niosek (Tabela 3.1 BAT 31)

rodzaj pomieszczenia	BAT-AEL [kg/stanowisko dla zwierzęcia/rok]
chów klatkowy	0,02±0,08
chów bezklatkowy	0,02±0,13 ⁽¹⁾

⁽¹⁾ W przypadku istniejących zespołów urządzeń wykorzystujących system wymuszonej wentylacji i niezbyt częste usuwanie obornika (w przypadku głębokiego ściółkowania z wydzielonym kanałem gnojowicowym) w połączeniu ze środkiem, który prowadzi do osiągnięcia wysokiej zawartości masy suchej w oborniku, górna granica zakresu BAT-AEL wynosi 0,25 kg NH₃/stanowisko dla zwierzęcia/rok.

- BAT-AEL dla emisji amoniaku do powietrza z każdego budynku dla brojlerów o końcowej masie do 2,5 kg (Tabela 3.2 BAT 32)

rodzaj zwierzęcia	BAT-AEL ⁽²⁾ ⁽³⁾ [kg/stanowisko dla zwierzęcia/rok]
brojlerzy o końcowej masie do 2,5 kg	0,01±0,08

⁽¹⁾ BAT-AEL może nie mieć zastosowania do następujących typów hodowli: ekstensywnego chowu ściółkowego, chowu wybiegowego, tradycyjnego chowu wybiegowego i chowu wybiegowego bez ograniczeń, zdefiniowanych w rozporządzeniu Komisji (WE) nr 543/2008 z dnia 16 czerwca 2008 r. wprowadzające szczegółowe przepisy wykonawcze do rozporządzenia Rady (WE) nr 1234/2007 w sprawie niektórych norm handlowych w odniesieniu do mięsa drobiowego (Dz.U. L 157 z 17.6.2008, str. 46).
⁽²⁾ Dolna granica zakresu związana jest ze stosowaniem systemu oczyszczania powietrza.

Weryfikacja danych – narzędzia prawne

Konkluzje BAT – dla intensywnego chowu drobiu lub świń

Techniki monitorowania emisji amoniaku do powietrza (BAT 25):

technika	częstotliwość
oszacowanie z zastosowaniem bilansu masowego w oparciu o wydalanie i całkowitą zawartość azotu (lub całkowitego azotu amonowego) na każdym etapie stosowania obornika	raz w roku dla każdej kategorii zwierząt
oszacowanie za pomocą pomiaru stężenia amoniaku i współczynnika wentylacji przy zastosowaniu norm ISO, krajowych lub międzynarodowych standardowych metod lub innych metod zapewniających dane o równoważnej jakości naukowej	za każdym razem, gdy zachodzą istotne zmiany co najmniej jednego z następujących parametrów: a) rodzaj zwierząt utrzymywanych w gospodarstwie; b) pomieszczenia dla zwierząt
szacunki z wykorzystaniem wskaźników emisji	raz w roku dla każdej kategorii zwierząt

Weryfikacja danych – narzędzia prawne

Konkluzje BAT – dla intensywnego chowu drobiu lub świń

Wskazane w konkluzjach BAT przykładowe techniki zapobiegające/minimalizujące uciążliwość zapachową

BAT 13. W celu zapobiegania emisjom zapachów i ich skutkom lub, jeżeli jest to niemożliwe, ich ograniczenia w ramach BAT należy stosować kombinację następujących technik:

- Stosowanie pomieszczeń, w których realizuje się co najmniej jedną z poniższych zasad:
  - utrzymywanie zwierząt i powierzchni w stanie czystym i suchym (należy np. unikać rozlewania paszy, zapobiegać wyciekom obornika w miejscach, gdzie zwierzęta leżą na częściowo rusztowych podłogach),
  - ograniczanie powierzchni obornika uwalniającej emisje (należy np. stosować podesty szczelinyowe z metali lub tworzyw sztucznych, kanały zmniejszające dostęp do obornika),
  - częste przerzucanie obornika do zewnętrznego (przykrytego) zbiornika, — obniżenie temperatury obornika (np. przez chłodzenie gnojowicy) oraz pomieszczeń,
  - zmniejszenie przepływu powietrza nad powierzchnią obornika i jego prędkości,
  - utrzymywanie ściółki w stanie suchym i w warunkach aerobowych w gospodarstwach stosujących ściółkę.

Weryfikacja danych – narzędzia prawne

Konkluzje BAT – dla intensywnego chowu drobiu lub świń

Wskazane w konkluzjach BAT przykładowe techniki zapobiegające/minimalizujące uciążliwość zapachową

- Poprawa warunków odprowadzania gazów wylotowych poprzez zastosowanie jednej z następujących technik lub ich kombinacji:
  - umieszczenie otworu wylotowego na większej wysokości (np. powyżej dachu, kominów, przekierowanie gazów wylotowych nad kalenicą zamiast przez niższe partie ścian),
  - zwiększenie prędkości gazów wylotowych w wentylacji pionowej,
  - skuteczne umieszczanie zewnętrznych barier w celu tworzenia turbulencji w przepływie wylotowego powietrza (np. roślinność),
  - stosowanie żaluzji w otworach wylotowych umieszczonych w niższych partiach ścian, tak aby kierować powietrze wylotowe w stronę podłoża,
  - rozpraszanie powietrza wylotowego po tej stronie budynku, która znajduje się dalej od obiektów wrażliwych,
  - umiejscowienie osi kalenicy naturalnie wentylowanego budynku poprzecznie w stosunku do dominującego kierunku wiatru.
- Wykorzystanie jednego z wymienionych poniżej systemów oczyszczania powietrza:
  - Płuczka biologiczna (lub biofiltr ze zraszanym złożem);
  - Filtr biologiczny;
  - Dwu- lub trzystopniowy system oczyszczania powietrza.

Weryfikacja danych – narzędzia prawne

Konkluzje BAT dla przetwarzania odpadów

Decyzja Wykonawcza Komisji (UE) nr 2018/1147 z dnia 10 sierpnia 2018 r. ustanawiającej *konkluzje dotyczące najlepszych dostępnych technik (BAT) w odniesieniu do przetwarzania odpadów* zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE (Dz. U. UE. L. 2018, nr 208, poz. 38)

- Monitorowanie emisji zorganizowanej do powietrza - co najmniej z podaną poniżej częstotliwością i zgodnie z normami EN. Jeżeli normy EN są niedostępne, w ramach BAT należy stosować normy ISO, normy krajowe lub inne międzynarodowe normy zapewniające uzyskanie danych o równoważnej jakości naukowej. (BAT 8)

substancja	normy	proces przetwarzania odpadów	minimalna częstotliwość monitorowania
stężenie odorów*	EN 13725	biologiczne przetwarzanie odpadów	Raz na sześć miesięcy
H ₂ S	Brak dostępnej normy EN	biologiczne przetwarzanie odpadów	
NH ₃		biologiczne przetwarzanie odpadów, fizyczno-chemiczne przetwarzanie odpadów stałych lub półpłynnych	
całkowite LZO	EN 12619	mechaniczno-biologiczne przetwarzanie odpadów	

Stężenie odorów Liczba europejskich jednostek zapachowych (ouE) w jednym metrze sześciennym w warunkach znormalizowanych, mierzona metodą olfaktometrii dynamicznej zgodnie z normą EN 13725

* **Zamiast monitorowania stężenia odorów można monitorować NH₃ i H₂S.**

Weryfikacja danych – narzędzia prawne

Konkluzje BAT dla przetwarzania odpadów

- Poziomy emisji powiązane z najlepszymi dostępnymi technikami (BAT-AEL) w odniesieniu do zorganizowanych emisji do powietrza z przetwarzania odpadów (Tabela 6.7 BAT 34)

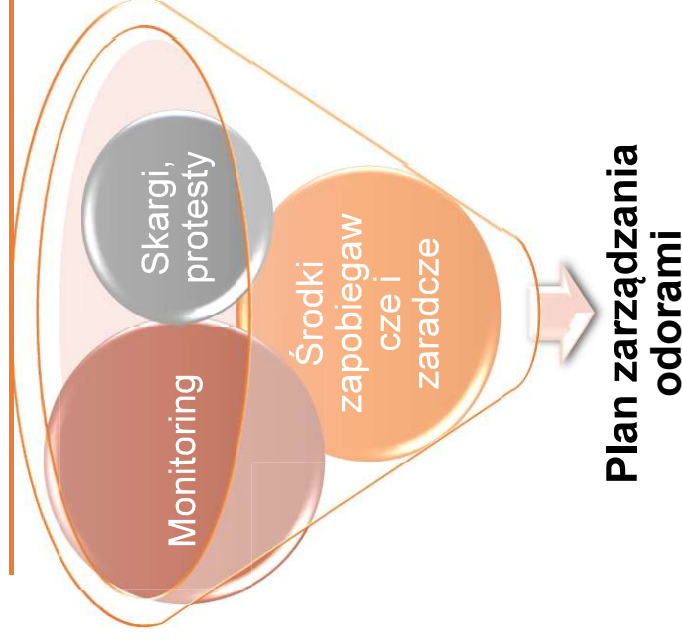
parametr	jednostka	BAT-AEL (średnia z okresu pobierania próbek)	Proces przetwarzania odpadów
NH ₃ *	mg/Nm ³	0,3–20	Wszystkie rodzaje biologicznego przetwarzania odpadów
Stężenie odorów *	ouE/Nm ³	200–1000	
Całkowite LZO	mg/Nm ³	5–40	Mechaniczne i biologiczne przetwarzanie odpadów

* Zastosowanie ma poziom emisji powiązany z najlepszymi dostępnymi technikami dla NH₃ albo poziom emisji powiązany z najlepszymi dostępnymi technikami dla stężenia odorów

Stężenie odorów Liczba europejskich jednostek zapachowych (ouE) w jednym metrze sześciennym w warunkach znormalizowanych, mierzona metodą olfaktometrii dynamicznej zgodnie z normą EN 13725

Weryfikacja danych – narzędzia prawne

Konkluzje BAT dla przetwarzania odpadów

BAT 12. Plan zarządzania odorami, stanowiący część systemu zarządzania środowiskowego (BAT 1), obejmuje:

- protokół zawierający działania i harmonogram;
- protokół **monitorowania** odorów określony w BAT 10;
- protokół reagowania na stwierdzone przypadki wystąpienia odorów, np. **skargi**;
- program zapobiegania występowaniu odorów i ich ograniczania, mający na celu określenie ich źródeł; określenie udziału poszczególnych źródeł oraz wdrożenie **środków zapobiegawczych lub ograniczających.**

Obiekt wrażliwy - obszar wymagający szczególnej ochrony, taki jak:

- obszary mieszkalne,
- obszary, na których człowiek prowadzi działalność (np. obszary sąsiadujące z miejscami pracy, szkołami, przedszkolami, obszarami rekreacyjnymi, szpitalami lub placówkami opiekuńczo-pielęgnacyjnymi).

- ❗ **Zastosowanie ogranicza się do przypadków, w których oczekuje się, że w obiektach wrażliwych odczuwana będzie lub zostanie uzasadniona dokuczliwość odorów.**

Weryfikacja danych – narzędzia prawne

Konkluzje BAT dla przetwarzania odpadów

Metody monitoringu emisji zapachu (BAT10):

- normami EN (np. olfaktometria dynamiczna zgodnie z normą EN 13725 w celu określenia stężenia odoru lub normą EN 16841-1 lub -2 w celu określenia ekspozycji na odór);
- normami ISO, normami krajowymi lub innymi międzynarodowymi normami zapewniającymi uzyskanie danych o równoważnej jakości naukowej w przypadku stosowania alternatywnych metod, w przypadku których niedostępne są normy EN (np. oszacowanie wpływu odorów).

BAT 10 ma zastosowanie w przypadkach, w których oczekuje się, że w obiektach wrażliwych odczuwana będzie lub zostanie uzasadniona dokuczliwość odorów.

Weryfikacja danych – narzędzia prawne

Konkluzje BAT dla przetwarzania odpadów

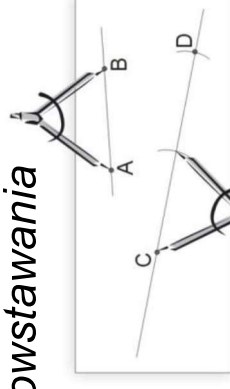
- Wymogi konkluzji BAT – przykładowe techniki redukcji emisji zorganizowanych związków organicznych oraz związków zapachowych, w tym H₂S i NH₃, do powietrza
- BAT 31. Aby ograniczyć emisje związków organicznych do powietrza, w ramach BAT należy stosować BAT 14d oraz jedną z poniższych technik lub ich kombinację: Adsorpcja / Filtr biologiczny/ Utlenianie termiczne / Oczyszczanie na mokro
- BAT 33. Aby ograniczyć emisje odorów oraz poprawić ogólną efektywność środowiskową, w ramach BAT należy dokonywać selekcji odpadów dostarczonych do przetworzenia.
- BAT 34. Aby ograniczyć emisje zorganizowane związków organicznych oraz związków zapachowych, w tym H₂S i NH₃, do powietrza, w ramach BAT należy stosować jedną z poniższych technik lub ich kombinację: Adsorpcja / Filtr biologiczny / Utlenianie termiczne/ Oczyszczanie na mokro

Założenia projektu ustawy z 2 lipca 2019 r.

Ustawa o minimalnej odległości dla planowanego przedsięwzięcia sektora rolnictwa, którego funkcjonowanie może wiązać się z ryzykiem powstawania uciążliwości zapachowej

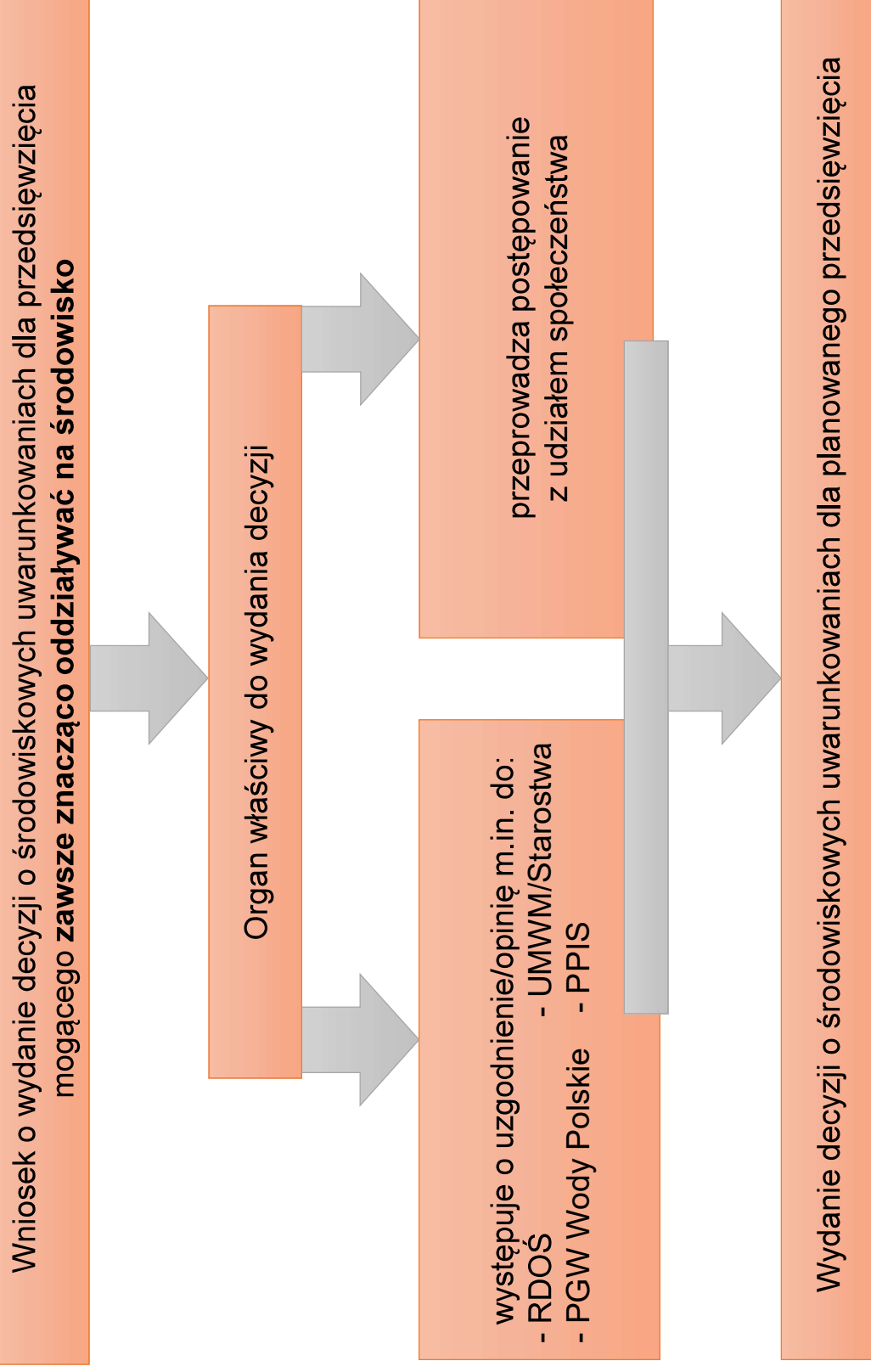
(stan na 20.09.2019 r. wg RCL → Komisja Prawnicza)

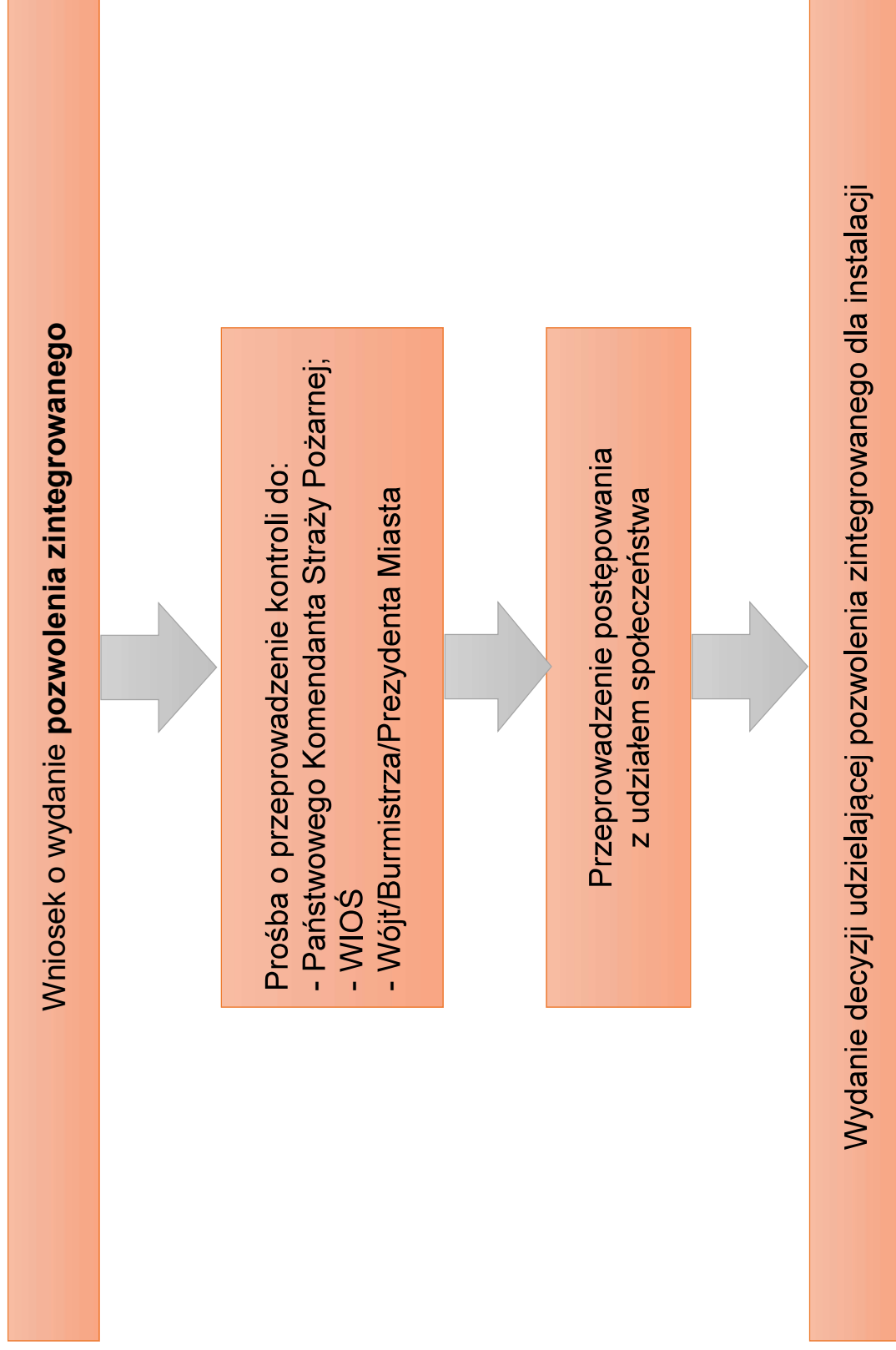
- „**1. Minimalna odległość** dla chowu i hodowli zwierząt w liczbie:
- 1) nie mniejszej niż 210 DJP i nie większej niż 500 DJP jest **równa liczbie DJP wyrażonej w metrach**;
  - 2) większej niż 500 DJP jest równa **500 metrom**.
2. Określając minimalną odległość, uwzględnia się **łącznie liczbę DJP dla wszystkich istniejących lub planowanych przedsięwzięć** stanowiących chów lub hodowlę zwierząt, jeżeli w odległości **do 210 m** od planowanego przedsięwzięcia **istnieje lub jest planowany** inny obiekt budowlany, w którym będą lub są prowadzone chów lub hodowla zwierząt, w stosunku do którego wydano decyzję o środowiskowych warunkach, a łączna liczba DJP dla tych przedsięwzięć osiągnie wartość **nie mniejszą niż 210 DJP**.” (art. 4)

Schemat wydawania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach

Schemat wydawania pozwolenia zintegrowanego

Rola organów, narzędzia prawne i sposób weryfikacji danych dotyczących emisji odorów we wnioskach o pozwolenie zintegrowane oraz raportach w procedurze ooś

Marcin Podgórski

Dyrektor Departamentu Gospodarki Odpadami, Emisji i Pozwoleń Zintegrowanych
Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego w Warszawie